

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

УДК 373.3
ББК 74.202.21
С 88

*Затверджено до друку кафедрою початкової і професійної освіти
(протокол № 16 від 30.03.2021 р.)*

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 3 від 07.04.2021 р.*

С 88   Студентські ініціативи : теорія і практика початкової освіти :
матеріали II науково-практичної інтернет-конференції студентів
факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(12 травня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф.
В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 70 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії і методики навчання та виховання молодших школярів, питання природничо-математичної та філологічної освіти.

**УДК 373.3
ББК 74.202.21**

Видано за рахунок авторів.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

24.	Сіроус Тетяна (наук. кер. – д. пед. н., проф. В. М. Гриньова) Екскурсія в початкових класах як форма організації навчального процесу.....	32
25.	Скусова Валерія (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля) Розвиток критичного мислення молодших школярів.....	33
26.	Хазикова Вікторія (наук. кер. – д. пед. н., доц А. С. Ткачов) Ранкові зустрічі як засіб формування патріотичних почуттів в учнів початкової школи.....	34
27.	Черпаха Наталія (наук. кер. – к. пед. н., доц. І. В. Єсьман) Формування самостійності учнів молодшого шкільного віку.....	35
28.	Черникова Софія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. С. Філатова) Кібербулінг як соціально-педагогічна проблема.....	36
29.	Шерстньова Яна (наук. кер. – к. пед. н., доц. І. В. Єсьман) Ранкові зустрічі як засіб патріотичного виховання учнів початкової школи.....	37
Секція 2. Актуальні питання природничо-математичної освіти		
1.	Войлокова Лілія (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. А. Білецька) Використання прийомів маніпуляції з предметами на уроках математики в 1 класі.....	38
2.	Горбань Аліна (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. П. Старікова) Технологія колективної і групової роботи на уроках дисципліни «Я досліджую світ».....	39
3.	Дем'яненко Олеся (наук. кер. – д. пед. н., проф. О. М. Іонова) Створення сприятливого середовища у вальдофській школі.....	40
4.	Єдіфанова Юлія (наук. кер. – к. пед. н., доц. О. М. Масюк) Формування алгоритмічного мислення учнів початкової школи.....	41
5.	Кобець Дар'я (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. В. Партола) Екологічне виховання учнів початкової школи.....	42
6.	Липницька Таміла (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. В. Партола) Формування екологічної культури молодших школярів шляхом позакласної діяльності.....	43

Експерсія в початкових класах як форма організації навчального процесу

Сіроус Тетяна

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор В. М. Гриньова

Зараз 21 століття – це століття великих технологій. Дітям, які народжуються в світі технологій, набагато простіше в житті, але дуже складно в спілкуванні. Більшість дітей забувають про прогулянки на свіжому повітрі, спілкування з друзями, бо гаджети замінили абсолютно все. Сучасним дітям не вистачає живого спілкування, деякі і не знають що це таке. Тож на допомогу приходять вчителі, які на ранкових зустрічах намагаються зменшити цю глобальну проблему. Повернути живе спілкування допоможе експерсія, прогулянки, ранкові зустрічі, флешмоб, квести, зарядка, ігри. Таким чином діти зможуть зблизитися і стати друзями один одному. Ще К. Ушинський підкреслював, що чудовий краєвид має такий великий виховний вплив на розвиток молоді душі, що день, проведений дитиною серед гаїв і полів, вартий багатьох тижнів, проведених на навчальній лаві.

Експерсія – це форма організації навчання, яка дозволяє проводити спостереження, а також вивчення різних предметів, явищ і процесів у природних умовах. Освітньою метою експерсії є формування в учнів уявлень або понять про об'єкти і явища природи. На експерсії діти розмірковують, вчать прислухатися до думки інших дітей, роблять колективні завдання та фото. Класифікація експерсій: *за місцем у навчальному процесі* – ввідні, поточні, узагальнюючі; *за змістом* – предметні, комплексні; *за місцем проведення* – природознавчі, виробничі, історичні, культурологічні тощо.

Експерсії цінні тим, що на відміну від уроків у класі учні можуть сприймати природу безпосередньо різними органами чуття. Діти бачать об'єкти в природному середовищі, спостерігають взаємозв'язок рослин і ґрунту, тварин і рослин. Дії організації експерсії :

1. Визначення цілі і завдання експерсії
2. Вибір теми
3. Відбір літератури
4. Ознайомлення з експозиціями і фондами музеїв
5. Відбір і вивчення експерсійних об'єктів
6. Складання маршруту експерсії
7. Підготовка тексту експерсії
8. Комплектування «портфеля експерсовода».
9. Складання методичної розробки
10. Проведення пробного експерсії та її затвердження.

Це дає можливість сформувавши уявлення про природу як єдине ціле. Існують певні *етапи експерсії*: підготовка вчителя до експерсії; підготовка учнів до експерсії; проведення експерсії; підсумок експерсії.